

Generel arbejdsprocedure vedr. slutrengøring i tagrum efter demontering af asbestholdige tagplader og fjernelse af asbestkontamineret isolering.

Nærværende arbejdsprocedure skal betragtes som generel og overordnet og skal altid tilpasses det konkrete projekt.

Det forudsættes, at asbestholdige tagplader og asbestkontamineret isolering i tagrum er fjernet, og at der i den forbindelse løbende er foretaget nødvendig støvsugning og rengøring. Det forudsættes, at arbejdsområdet er afgrænset og skiltet iht. gældende regler og omgivelserne er beskyttet mod udsættelse af asbestfibre.

Nærværende arbejdsprocedure beskriver udelukkende rengøring af tagrum for asbestholdigt støv, således, at den bagefter kan frigives til andre håndværker.

1. Generelle forhold ved arbejde med asbestholdige/-kontaminerede materialer

- 1.1. Unge under 18 år må ikke udføre arbejde, hvor der er risiko for at blive udsat for miljøfarlige stoffer som asbest.
- 1.2. Efter udført arbejde og inden alle pauser med indtagelse af mad/drikke, skal personer, der har udført arbejdet med asbestholdige/-kontaminerede materialer, sørge for at anvende de velfærdsforanstaltninger, der er stillet til rådighed for det pågældende arbejde.
- 1.3. Der må ikke ryges, drikkes eller spises, i asbestarbejdsområdet, ligesom tobak, mad og drikke ikke må opbevares i området.
- 1.4. Alle udførende skal have en grundig instruktion til de pågående arbejder ift. forekomsten af asbest og farligheden af dette, anvendelse af værnemidler og vigtigheden i afskærmning og afdækning af arbejdsområdet.
- 1.5. Forud for arbejdet (og med jævne mellemrum) skal den enkelte asbestsanitør tilbydes en helbredsundersøgelse (lungefunktionstest) af sin arbejdsgiver.
- 1.6. Der opsættes tydelig skiltning indenfor arbejdsområdet med minimum 10 meters respektafstand. Der anvendes skilte som "Ingen adgang for uvedkommende", "Pas på - Miljøsanering" og påbudsskilte for relevante værnemidler.

- 1.7. Vær opmærksom på, at der er begrænsede arbejdstider ved brug af filtermaske uden turboenhed (max 3 timer med regelmæssige pauser). Ved længere arbejdstid anvendes filtrerende åndedrætsværn med motor-/turboenhed eller med friskluftforsyning (max 4-6 timer med regelmæssige pauser).
- 1.8. Støvsuger og evt. luftrensere, som anvendes til arbejdet, skal være egnede til opgaven, herunder CE-mærket og godkendt til støvklasse H.

Ved tømning/udskiftning af støvsugerposer skal der anvendes værnemidler i form af åndedrætsværn, handsker og dragt, da støvsugerne indeholder sundhedsskadeligt støv. Desuden følges støvsugerleverandørens anvisninger.

2. Slutrengøring og behandling af blivende konstruktioner i tagrum efter nedtagning af asbestholdige tagplader og isolering

Der henvises til pkt. 1.1-1.8 for generelle forhold ifm. miljøsanering. I forbindelse med slutrengøring anbefales følgende arbejdsprocedure:

- 2.1. Rengøring i områder med risiko for asbeststøv, kræver særlig oplæring og instruktion til de udførende. De udførende for slutrengøring, skal som udgangspunkt også være i besiddelse af gyldigt bevis for gennemførelse af *sikkerhed ved arbejde med asbestmaterialer*, idet der håndteres støv som indeholder asbestfibre.
- 2.2. Der skal til enhver tid udarbejdes en projektspecifik arbejdsplan ligesom arbejdet betragtes som *særlig farligt arbejde* og arbejdet derfor skal beskrives i projektets PSS og omtales og koordineres på sikkerhedsmøder mv.
- 2.3. Arbejdet skal anmeldes til Arbejdstilsynet mindst otte dage inden arbejdet påbegyndes.
- 2.4. Personer, der opholder sig indenfor arbejdsområdet, skal anvende:
  - Åndedrætsværn med minimum P3 filter og evt. turboenhed,
  - Støvafvisende dragter type 5/6,
  - Støvtætte arbejdshandsker,
  - Skoovertræk.
- 2.5. Efter alt materiale fra tagkonstruktionen og isolering er fjernet, skal der foretages en grundig rengøring af de tilbageblivende bygningsdele, herunder overside af loft, spær, lægter mv. Ved rengøring skal der anvendes ovenstående værnemidler. Rengøring foretages i form af grundig støvsugning af alle overflader samt vådaftørring af vaskbare overflader.

Efter 24 timer gentages rengøringsproceduren med støvsugning og vådaftørring.

Det anbefales, der foretages visuel kontrol af det udførte arbejde.
- 2.6. Det er DMRs erfaring, at nogle overflader, som f.eks. ru træ og sprækker i træ ikke kan rengøres 100% for asbestfibre på trods af grundig og gentagen rengøring. Det anbefales derfor, at alle tilbageblivende overflader, som f.eks. spær, lægter, gulve i loftrum mv. behandles med et fiberbindende produkt, f.eks. FiberBinder® eller lignende, for at forhindre frigivelse af enkelte evt. tilbageværende fibre, som ikke kan fjernes ved støvsugning og aftørring. Påføring foretages efter producentens anvisning. Det anbefales, at der foretages en visuel kvalitetskontrol af det udførte arbejde, evt. suppleret med luftprøver. Når området er frigivet, kan de efterfølgende arbejder udføres uden særlige hensyn ift. asbest.
- 2.7. Alt presenning fra stillads, emballage, værnemidler, mv. nedpakkes og bortskaffes som asbestkontamineret affald, sammen med øvrigt asbestholdigt affald iht. kommunens anvisninger og værktøj, herunder støvsugere mv. samt håndværktøj, rengøres eller forsegles.

Skulle der være spørgsmål til ovenstående eller ønskes der udarbejdet en arbejdsprocedure tilpasset dit konkrete projekt er du velkommen til at kontakte undertegnede.

Dansk Miljørådgivning A/S, april 2024

Jylland

Morten Sejbjerg
Fagchef vest, Bygningskonstruktør
Mobil nr.: 40 76 06 23

Hele landet

Lorenz Volz
Afdelingsleder, cand.scient.
Mobil nr.: 40 76 06 61

Sjælland og øerne

Merete Jensen
Fagchef øst, Bygningsingeniør
Mobil nr.: 60 85 00 35